

Aritmetikai pingpong

Amikor a gyerekek a törteket tanulják, mindig elsütik az ősi beugrató kérdést: „Tíz hatod meg tíz hatod az mennyi?” Az áldozat rávágja: „Húsz hatod!”, mire meghúzzák a haját. Okos gyerekeknek ilyenkor eszébe ugrik, hogy a húsz hatodot lehet ám *egyszerűsíteni*, és inkább így válaszol: „Tíz harmad!” Erre a kérdezőnek tátva marad a szája.

A múltkorában erősebb játékkal pingpongoztam. Ellenfelem éppen 15:8-ra vezetett, amikor eszembe villant: milyen jó lenne, ha a pingpongban is lehetne egyszerűsíteni. Ha én csinállok egy pontot, 15:9 helyett 5:3 lenne a játszma állása, ha meg elrontom, 16:8 helyett 2:1, ami még kisebb hátrány. Igaz, így tovább tartana a játék, de aki szeret pingpongozni, annak ez csak öröm!

Az ellenfél jól elpáhol, mégsem szomorkodtam, mert közben feltaláltam az *aritmetikai pingpongot*. Mint a régi jó asztali teniszben, ebben is 21 pontig megy a játék, és a nyeléshez két pont különbség kell (ha az nincs meg, addig játszanak tovább, míg az egyik fél két pont előnyt nem szerez), a lényeges eltérés az, hogy az aritmetikai pingpongban a pontarányt egyszerűsíteni *kell*. Ha tehát például 10:9-re vezetek, de az ellenfél szerez pontot, akkor 10:10 helyett 1:1 lesz az állás. Ha pedig ő vezet 20:18-ra és megnyeri a „döntő” labdamenetet, akkor lógathatja az orrát, mert a játszma nem fejeződik be 21:18-cal, hanem ahelyett 7:6-ra változik (igazából nem is változik, csak egyszerűsödik) a pontarány.

Kedves Jani! Találmányomat nem szabadalmaztatom, hanem születésnapod alkalmából Neked ajánlom, és ezennel közkinccsé teszem. Még meg is toldom egy számtanpéldával. A pingpong szabályából következik, hogy játszmaja bármilyen hosszú lehet, elnyúlik akár *bis hundert und zwanzig* — azt kívánom! — , amikor is 61:59 a végeredmény. Magyarul és egyszerűen: elméletileg nem létezik leghosszabb pingpongjátzsma! A fejtörő, amelyet becses figyelmedbe ajánlok, a következő: van-e leghosszabb aritmetikai pingpongjátzsma, s ha nincs, miért nincs, ha meg van, akkor hány labdamenetből áll?